

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА**

Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського

“Затверджено”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М. П. Драгоманова
Протокол № _ від «__» ____2021р.
Голова Приймальної комісії
_____ Андрущенко В. П.

“Рекомендовано”

Вченою радою факультету мистецтв
імені Анатолія Авдієвського
Протокол № 7 від «27» _ січня_2021р.
Голова Вченої ради
_____ Федоришин В.І.

Програма творчого конкурсу (співбесіди)
для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня
бакалавра
на базі повної загальної середньої освіти

галузь знань: 01- Освіта;

02 – Культура і мистецтво.

спеціальність: 014 – Середня освіта (Музичне мистецтво);

025 – Музичне мистецтво.

Освітні програми: Середня освіта (Музичне мистецтво);

Музичне мистецтво.

ПРОГРАМА З МУЗИКИ для спеціальності:

014 – Середня освіта (музичне мистецтво); 025 – Музичне мистецтво для здобуття ступеня *бакалавра* на базі повної загальної середньої освіти

Абітурієнти, які вступають до Факультету мистецтв повинні скласти творче випробування з:

- Гри на музичних інструментах (фортепіано, баян, скрипка, акордеон, бандура, гітара).
- Вокального випробування.
- Сольфеджію, теорії та музичної літератури.

До творчого випробування будуть допущені абітурієнти, які мають здоровий голосовий та диригентський апарат.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс до факультету мистецтв передбачає два тури. Під час *I туру* абітурієнти повинні скласти сольфеджію, теорію музики та музичну літературу (письмово та усно).

Під час *II туру* абітурієнти повинні продемонструвати гру на музичних інструментах та виконати вокальні твори.

- Під час проведення іспитів з основного інструменту абітурієнти повинні продемонструвати майстерне художнє виконання творів, різних за жанром та стилем.
- Виразне виконання вокального твору під власний акомпанемент та української народної пісні без супроводу (а capella).
- З сольфеджію, теорії музики та музичної літератури абітурієнтам необхідно показати навички написання музичного диктанту, вміння запису музики на слух та визначення на слух всіх елементів музичного мовлення.

Гра на музичних інструментах

ФОРТЕПІАНО

Абітурієнт повинен виконати:

- **Поліфонічний твір** дво або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах «Триголосні інвенції»; Прелюдії та фуги з «Добре темперованого Клавіру», Частини з сюїти).
- **П'єса кантиленного характеру** українського, російського або зарубіжного композитора.
- **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність - К.Черні, опус 299; І.Крамер).

БАЯН, АКОРДЕОН

Абітурієнт повинен виконати:

- **Поліфонічний твір** дво або триголосний (приблизна складність – И.С.Бах. ДТК. Прелюдія та фуга).
- **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність - Л.Ревуцький. Прелюд. К.Мясков. Поема. Ф.Мендельсон. Пісня без слів).
- **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність – В.Семьонов. Фантазія на тему пісні Я.Френкеля «Калина красная». О.Наюнкін. Фантазія на 2 російські теми. М.Різоль. Концертні варіації на тему укр.нар.пісні «Дощик»).

СКРИПКА

Абітурієнт повинен виконати:

- **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - И.С.Бах. Партита № 2. Allemanda, Giga).
- * **П'єса кантиленного характеру.**

- **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність – Левицький. «Українська рапсодія»).

БАНДУРА

Абітурієнт повинен виконати:

- **Поліфонічний твір** двох або триголосний (приблизна складність - Й.С.Бах. «Прелюдія» до-мажор.Й.С.Бах. «Сіціліана». М.Дремлюга. «Прелюдія і фуга»).
- **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – М. Дремлюга. «Романс». М.Лисенко. «Хвилина розпачу»).
- **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність – О.Незовибатько. «Прелюдія»).

ГІТАРА

Абітурієнт повинен виконати:

- **Поліфонічний твір** у перекладі для гітари (приблизна складність - Й.С.Бах. Прелюдія та фуга ля-мінор. Adagio і Fuga-allegro з «Sonata for violin Solo №1 BWV10017»).
- **П'єса кантиленного характеру** (приблизна складність – оригінальний твір для гітари /наприклад, А. Барріос. Vals Op.8, №4. Ф.Сор. Rondo з «Grande Sonate», op. 22).
- **П'єса або етюд технічного спрямування** (приблизна складність – Н. Альфонсо. Етюд для Ільзи Альфонсо. Е.Пухоль. Джміль).

Тривалість гри на музичних інструментах – 20 хвилин на абітурієнта.

Сольфеджіо, теорія та музична література

ПИСЬМОВО

- **Одноголосний музичний диктант** з хроматизмами, ритмічними складнощами (тріоль, пунктирний ритм, синкопа), з відхиленнями або модуляцією.
- **Слуховий аналіз:**
- звукоряд одного з ладів (натуральний, гармонічний, мелодичний види мажору та мінору, лади народної музики);
- дві послідовності з 7 інтервалів (в ладу і поза ладом);
- дві послідовності з 7 акордів поза ладовим зв'язком (4 види тризвуків, обернення мажорного, мінорного та зменшеного тризвуків, D⁷ з оберненнями, зменшений септакорд);
- визначити акорди та їхні функції у гармонічній послідовності.
- **Завдання з теорії музики:**
- Вказати ключові знаки, паралельну та однойменну тональність до двох заданих тональностей (мажорної та мінорної);
- побудувати звукоряд ладу від заданого звуку;
- визначити та розв'язати в натуральному та гармонічному мажорі і мінорі 2 діатонічні інтервали (консонанс і дисонанс);
- визначити та розв'язати в усіх можливих тональностях гармонічного і натурального мажору і мінору 2 акорди (4 види тризвуків з оберненнями, обернення D⁷, головні септакорди).
- Записати по пам'яті мелодію знайомої української народної або шкільної пісні та позначити гармонічну схему акомпанементу.

- Завдання з музичної літератури:
- визначити автора, назву популярного музичного твору та його основні теми в процесі прослуховування (див. окремий список).

УСНО

- Просольфеджувати мелодію з листа (приблизна складність – П. Драгомиров «Учебник сольфеджио» №№ 100-180).
- Просольфеджувати та підібрати нескладний акомпанемент до мелодії української народної або шкільної пісні.
- Дати лаконічну характеристику творчості улюбленого композитора (див. список) з власними музичними ілюстраціями, орієнтуючись на шкільну аудиторію.

**Тривалість теоретичного блоку творчого конкурсу з музичного мистецтва:
письмова частина 40 хвилин (групове); усна – 20 хвилин на абітурієнта.**

СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ ЗАРУБІЖНИХ КОМПОЗИТОРІВ
(музична вікторина)

И.С.Бах: Добре темперований клавір. I том. Прелюдія і fuga до-мінор №2.

В.А.Моцарт: Симфонія № 40 соль-мінор; експозиція I частини.

Л.В.Бетховен: Симфонія № 5 до-мінор. Фінал симфонії № 9 (хоровий фрагмент); соната № 14; соната № 8 ч. 1. **Ф.Шуберт:** «Форель»; Серенада.

Ф.Шопен: Вальс № 7 до дієз мінор; етюд № 12 до-мінор.

Ф.Ліст: Угорська рапсодія № 2.

Ж.Бізе: Хабанера з опери «Кармен».

Е.Гріг: «Ранок» з сюїти «Пер Гюнт»; пісня Сольвейг.

М.Равель: «Болеро».

М.І.Глінка: Увертюра до опери «Руслан і Людмила»; арія Сусаніна з 4 д. Оперу «Іван Сусанін»; Вальс-фантазія; «Я пам'ятаю мить чудову» на слова О.С.Пушкіна.

М.А.Римський-Корсаков: Симфонічна сюїта «Шехеразада» (1 ч.).

П.І.Чайковський: Вступ до опери «Євгеній Онегін»; арія Ленського (картина 5 опери «Євгеній Онегін»); Перший концерт для фортепіано з оркестром – I, III ч.; «Танець маленьких лебедів» з балету «Лебедине озеро»; «Вальс квітів» з балету «Лускунчик»; «Осіння пісня» із циклу «Пори року».

С.В.Рахманінов: Другий концерт для фортепіано з оркестром (1 ч.).

С.С.Прокоф'єв: Танець лицарів з балету «Ромео і Джульєтта».

Д.Д.Шостакович: Сьома симфонія (1 ч.).

А.І.Хачатурян: Вальс із музики до драми Лермонтова «Маскарад».

І.О.Дунаєвський: Марш із кінофільму «Веселі хлоп'ята»; «Шкільний вальс» на слова М.Матусовського.

СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ (музична вікторина)

С.Гулак-Артемівський: Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»; дует Одарки й Карася з опери «Запорожець за Дунаєм».

М.В.Лисенко: «Віють вітри» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); «Ой, я - дівчина Наталка» (пісня Наталки з опери «Наталка-Полтавка»); інтродукція до опери «Тарас Бульба».

М.Д.Леонтович: «Щедрик», «Дударик».

К.Г.Стеценко: «Вечірня пісня» на слова Т.Г.Шевченка.

Б.М.Лятошинський: «Осінь» на слова О.С.Пушкіна.

СПИСОК ЗАРУБІЖНИХ КОМПОЗИТОРІВ

Й.С.Бах (1685-1750)	Фредерік Шопен (1810-1849)
В.А.Моцарт (1756-1791)	Роберт Шуман (1810-1856)
Йозеф Гайдн (1732-1809)	Ференц Ліст (1811-1886)
Л.В. Бетховен (1770-1827)	Дж. Верді (1813-1901)
Ф. Шуберт (1794-1828)	
М.І.Глінка (1801-1857)	М.П.Мусоргський (1839-1881)
П.І.Чайковський (1840-1893)	О.П.Бородін (1833-1877)
М.А.Римський-Корсаков (1844-1908)	С.В.Рахманінов (1873-1943)
С.С.Прокоф'єв (1891-1953)	
Д.Д.Шостакович (1906-1975)	
С.В.Свиридов (1915-1998)	
А.І.Хачатурян (1903 - 1978)	

СПИСОК УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ:

С.С.Гулак-Артемівський (1813-1873)	Л.М.Ревуцький (1889-1977)
М.В.Лисенко (1842-1912)	Б.М.Лятошинський (1894-1968)
М.Д.Леонтович (1877-1921)	С.П.Людкевич (1879-1979)
К.Г.Стеценко (1882-1922)	В.С.Косенко (1896-1938)
М. Скорик (1938 -)	Л. Дичко (1939 -)
Є. Станкович (1942 -)	В. Сильвестров (1937 -)

Вокальне випробування

Абітурієнт повинен виконати два різнохарактерних вокальних твори за формою і змістом:

- **Пісня під власний акомпанемент** (приблизна складність – К.Стеценко «Плавай, плавай, Лібиденько»; П.Майборода «Стежина», «Пісня про вчительку»; А.Пашкевич «Мамина вишня»; Я.Стеценко «Зоре моя вечірня»; Е.Гріг «Захід сонця»; О.Колодуб «Вишиванка»).
- **Пісню без супроводу (a capella)** (приблизна складність – укр. нар. пісні та їх обробки: В.Заремба «Дивлюсь я на небо»; В.Косенко «Взяв би я бандуру»; О.Чишко «Дощик, дощик»; М.Віленський «У вишневому садочку», «Стоїть явір над водою»).

Тривалість вокального випробування творчого конкурсу з музичного мистецтва –20 хвилин на абітурієнта.

Критерії оцінювання знань і вмінь абітурієнта
 (загальний обрахунок рейтингової оцінки за 400-х бальною системою)

I тур

Сольфеджіо, теорія музики та музична література

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>
0-99 бали	<i>Низький</i>	Велика кількість помилок в диктанті або диктант ненаписаний. Невірно вказані ключові знаки, не визначено паралельну та однойменну тональність до двох заданих. Невірно визначені лад, інтервали та акорди. Мелодія пісні записана з помилками, невірно позначена гармонічна схема акомпанементу. Невірно розв'язання інтервалів та акордів. Невірно визначені автори та назви музичних творів. Інтонаційно неточно просольфеджована мелодія з листа. Нечисто виконана мелодія пісні та невірно підібраний акомпанемент. Багато помилок у характеристиці творчості композитора.
100-139 балів	<i>Задовільний</i>	Невірно визначений розмір диктанту, незначні інтонаційні та ритмічні помилки. Є суттєві помилки у визначенні інтервалів та акордів на слух. Вірно вказані ключові знаки, але не визначено паралельну та однойменну тональності до двох заданих. Мелодія пісні записана з помилками та неточностями в гармонічній схемі акомпанементу. Є помилки у розв'язанні інтервалів та акордів. Вірно визначений автор і назва лише одного музичного твору з трьох. Неточні дані при характеристиці творчості

		композитора.
140-169 балів	Достатній	В цілому диктант написаний, але з неточностями в мелодії. Є незначні помилки у визначенні інтервалів та акордів на слух. Вірно вказані ключові знаки, паралельна та однойменна тональність до двох заданих. Мелодія пісні записана з незначними помилками, вірно позначена гармонічна схема акомпанементу. Є несуттєві неточності у розв'язанні інтервалів та акордів. Вірно визначені автори, назви
		2-х муз. творів з трьох та їхні основні теми. Мелодія з листа виконана з невеликою кількістю помилок, але в цілому просольфеджована достатньо чисто і ритмічно вірно.
170-200 балів	Високий	Музичний диктант написаний без помилок. Вірно визначені лад, інтервали та акорди. Вірно вказані ключові знаки, паралельна та однойменна тональність до двох заданих. Мелодія пісні записана без помилок, вірно позначена гармонічна схема акомпанементу. Вірно розв'язання інтервалів та акордів. Вірно визначені автори, назви 3-х муз. творів та їхні основні теми. Інтенаційно вірно просольфеджована мелодія з листа. Інтенаційно чисто виконана мелодія пісні та вірно підібраний акомпанемент. Творчий підхід до подачі музикознавчого матеріалу.

II тур

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>Вокальне випробування</i>	<i>Гра на музичних інструментах</i>
<i>0-99 бали</i>	<i>Низький</i>	Невиразно та інтонаційно нечисто виконано два твори. Незбалансоване співвідношення звучання мелодії та акомпанементу. Неартистичне виконання обох творів. Відсутність початкових вокально-технічних навичок (правильне дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція).	Технічно недосконале та малохудожнє виконання усіх творів Відсутність відчуття форми. Неволодіння педалізацією. Темпово-ритмічна нестабільність.
<i>100-139 балів</i>	<i>Задовільний</i>	Здоровий голосовий апарат. Недостатньо артистичне виконання обох творів. Нечисто і невиразно виконаний один твір. Відсутність співацької постави. Часткова відсутність початкових вокально-технічних навичок.	Недостатній рівень художнього виконання творів без урахування їхніх стильових особливостей. Недостатній рівень технічного виконання двох творів з трьох. Недостатньо виразне інтонування звучання двох творів.
<i>140-169 балів</i>	<i>Достатній</i>	Здоровий голосовий апарат. Початкові	Недостатній рівень технічного виконання

		вокально-технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція). Недостатньо чисто і виразно виконано один твір. з двох. Недостатньо артистичне виконання одного твору.	одного твору з трьох . Наявність відчуття форми, але недостатньо виразне інтонування звучання одного твору. Володіння педалізацією. Темпово-ритмічна стабільність.
170-200 балів	Високий	Здоровий голосовий апарат. Співацька постава. Початкові вокально-технічні навички (дихання, звуковедення, чітка дикція та співацька артикуляція). Збалансоване співвідношення звучання мелодії та акомпанементу. Артистичне виконання творів. Інтонаційно чисто і виразно виконано обидва твори.	Технічно досконале виконання всіх творів з урахуванням їхніх стилевих особливостей. Наявність відчуття форми та виразного інтонування звучання. Володіння педалізацією. Темпово-ритмічна стабільність.

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з творчого конкурсу набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Факультету мистецтв НПУ імені М.П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування (творчого конкурсу) виголошуються

головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

● **КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ**

Предметна комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки та колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування».

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Перевірка музичних здібностей абітурієнтів;
2. Завдання для оцінювання знань, умінь та навичок у галузі музичного мистецтва абітурієнтів;
3. Перевірка художнього тезаурусу, процесу сприйняття творів музичного мистецтва абітурієнтами.

● Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М.П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Галацкая В. «Музыкальная литература зарубежных стран». Вып. 3. - М.: Музыка 1988.
2. Історія української музики, т. 3, 4. - К.: Наук. думка, 1992.
3. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). К.: Освіта України, 2008. 274 с.
4. Побережна Г.І., Щериця Т.В. Загальна теорія музики. К., 2004.
5. Способин І. Музыкальная форма. М., 1976.
6. Юцевич Ю.Є. Музыка: словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга, 2003.